

UNIUNEA NAȚIONALĂ A NOTARILOR PUBLICI DIN ROMÂNIA

Nr. 1323/26-II-2025

Doamnei reporter Ana Poenariu
e-mail: ana.poenariu@publicrecord.ro

Referitor la solicitarea dumneavoastră adresată Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România pe calea poștei electronice, înregistrată sub nr. 1323/25-II-2025, vă comunicăm cele ce urmează.

Donația este, conform art. 985 C. civ., contractul prin care, cu intenția de a gratifica, o parte, numită donator, dispune în mod irevocabil de un bun în favoarea celeilalte părți, numită donatar. Donația se încheie prin înscris autentic, sub sancțiunea nulității absolute (potrivit art. 1011 alin. 1 C.civ.).

În schimb, principiul formalismului nu este aplicabil în cazul **darului manual**, al cărui obiect derivat îl constituie *bunurile mobile corporale*, între care se includ și sumele de bani, având o *valoare de până la 25.000 lei* (art. 1011 alin. 4); în acest caz, nu este necesară încheierea donației în formă autentică, notarială, fiind suficient acordul de voințe al părților, însoțit de tradițiunea (remiterea) bunului (respectiv a sumei de bani, în numerar).

Ar fi oare posibilă fragmentarea donației unei sume de bani - ce depășește evident 25.000 lei, adică limita până la care liberalitatea poate îmbrăca valența tradițiunii și face inutilă forma autentică - astfel încât actul notarial să fie *de plano* exclus? Pentru a face mai clară expunerea dăm următorul exemplu: 100.000 lei se transferă de la A la B prin intermediul a cinci operațiuni succesive, fiecare în valoare de 20.000 lei – împrejurare probată prin înscris sub semnătură privată¹. Potrivit art. 1488 alin. (1) C. civ. în condițiile dreptului comun debitorul unei sume de bani este liberat prin remiterea către creditor a sumei nominale datorate (în speță, debitor este donatorul până la remiterea sumei de bani către donatar, care are calitate de creditor); ca dovadă a executării obligației, creditorul îi va remite debitorului o chitanță descărcătoare, pentru care înscrisul sub semnătură privată este suficient.

În concluzie, nici darurile manuale nu pot scăpa unui control de legalitate, din moment ce probațiunea lor este necesară.

¹ Ca orice contract real, darul manual se încheie prin remiterea sumei de bani fără a fi necesar vreun act scris, dar dovada oricărei operațiuni juridice a cărei valoare depășește 250 lei trebuie făcută prin înscris (potrivit art. 309 Cod procedură civilă).

În domeniul analizat, își găsesc aplicare și alte prevederi legale, între care ne-am referi în primul rând la art. 10 din **Legea 70/2015²**; potrivit acestei reglementări, ***operațiunile de încasări și plăți în numerar între persoanele fizice, altele decât operațiunile de încasări și plăți realizate prin intermediul instituțiilor care prestează servicii de plată autorizate de Banca Națională a României sau autorizate în alt stat membru al Uniunii Europene și notificate către Banca Națională a României, potrivit legii, efectuate ca urmare a transferului dreptului de proprietate asupra unor bunuri sau drepturi, a prestării de servicii, precum și cele reprezentând acordarea/restituirea de împrumuturi, se pot efectua în limita unui plafon zilnic de 50.000 lei/tranzacție. Sunt interzise încasările și plățile fragmentate în numerar pentru tranzacțiile mai mari de 50.000 lei, precum și fragmentarea unei tranzacții mai mari de 50.000 lei.***

A doua concluzie este că donația ce depășește 25.000 lei ca valoare totală nu mai poate fi considerată dar manual, întrucât nu respectă prevederile din Codul civil. Dacă se încheie un act notarial, suma donată fiind superioară și celei amintite, de exemplu 60.000 de lei, notarul va arăta, în conținutul donației, că banii s-au remis către donatar cu nesocotirea regimului de transfer mai sus invocat (fără a putea totuși să refuze încheierea actului).

Am considerat necesar să facem această prezentare, întrucât dacă răspunsul la prima întrebare rezultă din cele expuse, pentru a răspunde și următoarei era necesară o trecere în revistă mai amplă a cadrului legislativ în care se întocmește donația notarială.

Ce se întâmplă în practică dacă părțile îi prezintă notarului, ca situație de fapt, o executare fragmentată a donației, prin remiterea succesivă în numerar a unor sume de bani inferioare valorii de 25.000 lei, dar care în total depășesc quantumul de 50.000 lei?

În această situație notarul public apreciază dacă sunt aplicabile dispozițiile art.9 din Legea nr.36/1995 a notarilor publici și a activității notariale, acesta putând refuza întocmirea actului, prin emiterea unei încheieri de respingere.

De asemenea, notarul va verifica și respectarea prevederilor *Legii nr.129/2019 pentru prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.*

BIROUL COMUNICARE

² Legea 70/2015 este edictată în scopul "întăririi disciplinei financiare privind operațiunile de încasări și plăți în numerar și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 193/2002 privind introducerea sistemelor moderne de plată".